

**แถลงการณ์คณาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์  
กรณีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญานายวรยุทธ อยู่วิทยา**

ตามที่ได้มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการยุติการดำเนินคดีอาญากับนายวรยุทธ อยู่วิทยา ซึ่งถูกตั้งข้อหาเป็นคดีอาญา 5 ข้อหา รวมถึงข้อหาข่มขืนโดยประมาททำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย โดยที่ทั้ง 5 ข้อหานี้ หากมีการดำเนินคดีอาญาและต่อสู้คดีกันตามปกติ แม้พิสูจนีได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดจริง ก็มีโอกาสที่ศาลจะพิพากษาอรรถกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษ อย่างไรก็ตามปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีความพยายามในการช่วยเหลือผู้ถูกกล่าวหาซึ่งมีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่ดียิ่งให้รอดพ้นจากการถูกดำเนินคดีมาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ จนเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนทำให้การช่วยเหลือผู้ถูกกล่าวหาถูกลงโทษทางวินัย ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเองได้รับอนุญาตให้เดินทางออกนอกประเทศและไม่ได้กลับมาต่อสู้คดีตามปกติเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนานหลายปี ข้อเท็จจริงที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเหตุให้สังคมเกิดความเคลือบแคลงสงสัยในความโปร่งใสและประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และคอยติดตามความคืบหน้าของการดำเนินคดีด้วยความวิตกกังวลอย่างยิ่ง

แม้เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าการดำเนินคดีและผลของคดีอาญาในคดีจะมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของกระบวนการยุติธรรมของประเทศในภาพรวม การดำเนินคดีอาญาในคดีนี้กลับเป็นไปด้วยความล่าช้าจนทำให้คดีขาดอายุความไป 3 ข้อหา ในขณะที่ข้อหาข่มขืนโดยประมาททำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นข้อหาที่อุกฉกรรจ์ที่สุดในบรรดาข้อหาทั้งหมดและเจ้าพนักงานยังมีโอกาสพิสูจนความผิดของผู้ถูกกล่าวหาไปจนถึงปี 2570 สำนักงานอัยการสูงสุดกลับมีคำสั่งไม่ฟ้อง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่แย้งคำสั่งไม่ฟ้องดังกล่าว ทั้งที่ได้เคยมีการออกหมายจับไปแล้วก่อนหน้านี้และมีการแจ้งให้สาธารณชนทราบเมื่อไม่นานมานี้ว่าอยู่ระหว่างการดำเนินคดี โดยไม่ได้ชี้แจงเหตุผลให้ประชาชนทราบอย่างชัดเจนถึงการเปลี่ยนแปลงคำสั่งและดุลยพินิจ ข้ำร้ายสังคมกลับทราบข่าวการสั่งไม่ฟ้องจากสื่อต่างประเทศ นอกจากนี้รายงานการตรวจพบสารเสพติดในตัวผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏเป็นข่าวอยู่ในขณะนี้ ทำให้สังคมเกิดความเคลือบแคลงสงสัยการใช้ดุลยพินิจสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาผู้ถูกกล่าวหาในข้อหาข่มขืนโดยประมาทที่ได้ยุติไปก่อนหน้านี้และการไม่ดำเนินคดีอาญาใดๆ ที่เกี่ยวข้องการตรวจพบสารเสพติดในร่างกาย

แม้ว่าตามกฎหมาย พนักงงานอัยการจะมีดุลยพินิจในการสั่งคดีไม่ว่าจะเป็นการสั่งฟ้องหรือการสั่งไม่ฟ้องบนพื้นฐานของ “พยานหลักฐาน” ว่าพอเพียงที่จะดำเนินคดีหรือไม่และรับฟังได้เพียงใด หรือบนพื้นฐานของ “ประโยชน์สาธารณะ” แต่การใช้ดุลยพินิจดังกล่าวจะต้องมี “เหตุผล” ที่หนักแน่น โดยเฉพาะคดีที่มีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมของประเทศอย่างเช่นคดีนี้ ยิ่งต้องแสดงเหตุผลที่หนักแน่นมากเป็นพิเศษเพื่อแสดงให้เห็นถึงการดำเนินคดีอาญาที่โปร่งใส เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยคลายความวิตกกังวลของสาธารณชน อย่างไรก็ตามตั้งแต่เริ่มมีการดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกกล่าวหาเมื่อปี 2555 จวบจนปัจจุบัน ความเคลือบแคลงสงสัยของสังคมมีแต่จะเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่คำชี้แจงหรือคำอธิบายต่อการดำเนินการและผลทางคดีกลับไม่ชัดเจน ไม่มีเหตุผลหนักแน่นเพียงพอ และบางครั้งมีความขัดแย้งกันเอง สร้างความไม่พอใจและเสื่อมศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรมในหมู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง และส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาของนานาชาติ

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าสังคมไทยมีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาประชาชนจำนวนมากตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมที่เหลื่อมล้ำและเลือกปฏิบัติเพราะเหตุของความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสถานะทางสังคม จนเกิดวาทกรรม “คุกมีไว้ขังคนจน” ในขณะที่บุคลากรส่วนใหญ่ในกระบวนการยุติธรรมและผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายพยายามอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กฎหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและพยายามกอบกู้ศรัทธาของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมของประเทศ หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรวมถึงการ

ดำเนินคดีอาญาต่อนายวรยุทธ อยู่วิทยา ทำให้ความพยายามดังกล่าวไร้ความหมายในสายตาของประชาชน และการวิพากษ์วิจารณ์ของสังคมที่มีต่อองค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมบั่นทอนกำลังใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม

เพื่ออ้างไว้ซึ่งหลักความเสมอภาคภายใต้กฎหมายและหลักนิติรัฐ เพื่อกอบกู้ศรัทธาของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมของไทย และเพื่อรักษากำลังใจของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วยความสุจริตเที่ยงธรรมและด้วยความภาคภูมิใจ ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิตบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม คณะกรรมาธิการคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังมีรายนามข้างท้าย ขอเรียกร้องให้สำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการดังต่อไปนี้โดยเร็ว 1. ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินการคดีอาญากับนายวรยุทธ อยู่วิทยา โดยละเอียดและอธิบายเหตุผลอย่างชัดเจนถึงผลของคดีที่ขาดอายุความและการใช้ดุลยพินิจไม่ฟ้องคดีอาญา และ 2. ตรวจสอบว่าการดำเนินการและการใช้ดุลยพินิจดังกล่าวถูกต้องตามกฎหมาย สุจริตและโปร่งใสหรือไม่ และหากพบว่ามีการดำเนินการหรือการใช้ดุลยพินิจในขั้นตอนใดไม่เป็นไปตามกฎหมาย ไม่สุจริต หรือไม่โปร่งใส ให้พิจารณาดำเนินการและใช้ดุลยพินิจใหม่ให้ถูกต้อง

27 กรกฎาคม 2563

คณาจารย์คณะนิติศาสตร์  
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- |   |  |
|---|--|
| 1. รองศาสตราจารย์ ดร. มุนินทร์ พงศาปาน                    | 16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปริญญา เทวานฤมิตรกุล  |
| 2. รองศาสตราจารย์ ดร. สุปรียา แก้วละเอียด                 | 17. ศาสตราจารย์ ดร. อุดม รัฐอมฤต                 |
| 3. รองศาสตราจารย์ ดร. ต่อพงศ์ กิตติยานุพงศ์               | 18. ศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ ศิริคุณโชติ            |
| 4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รณกรณ์ บุญมี                    | 19. อาจารย์ปัทมา ไชยปาน                          |
| 5. รองศาสตราจารย์ ดร. นิรมัย พิเศษ มั่นจิต                | 20. อาจารย์อัศววัฒน์ เลาว์ณยศีร์                 |
| 6. รองศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ วรรณานันต์                | 21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาตาลักษณ์ เสธเมธากุล |
| 7. รองศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา<br>สายสุนทร | 22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรศุทธิ ขอฟ่วงกลาง    |
| 8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพร โพธิ์พัฒนชัย                | 23. อาจารย์สุรศักดิ์ บุญญานุกุลกิจ               |
| 9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ เอื้ออมรวนิช               | 24. อาจารย์พวงรัตน์ ปฐมสิริวัณษ์                 |
| 10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหมพกา เตชะอภัยคุณ             | 25. อาจารย์ ดร. นันฐิกา ศรีพงษ์กุล               |
| 11. อาจารย์ปวีร์ เจนวีระนนท์                              | 26. อาจารย์จุฑามาศ ธีระวัฒน์                     |
| 12. อาจารย์เอื้อการย์ ไสภาคดิษฐ์พงษ์                      | 27. อาจารย์ปรียาภรณ์ อุบลสวัสดิ์                 |
| 13. อาจารย์เฉลิมวุฒิ ศรีพรหม                              | 28. อาจารย์กรกนก บั้ววิเชียร                     |
| 14. อาจารย์ภัทรพงษ์ แสงไกร                                | 29. อาจารย์ก๊ระเกียรติ พระทัย                    |
| 15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติพงศ์ กมลธรรมวงศ์               | 30. อาจารย์เมษปิติ พูลสวัสดิ์                    |
|   | 31. อาจารย์กิตติภาพ วังคำ                        |